

به نام خدا

دانشگاه صنعتی شریف
دانشکده مهندسی شیمی و نفت
آزمایشگاه انتقال حرارت

کاربرد مبدل‌های حرارتی در صنایع غذائی

تهریه کنندگان

حسام قدکساز

مهرداد فهیمی راد

تابستان ۱۳۸۷

مقدمه

در صنایع فرایندی یا فعالیت‌های وابسته به آن مبدل‌های حرارتی را به عنوان کالا خریداری می‌کنند و انتخاب آن‌ها بر مبنای قیمت و مشخصات ارائه شده توسط سازندگان است. در بسیاری از کاربردهای تخصصی نظیر صنایع غذایی غالباً نیاز است از طرح خاصی استفاده شود. زمانی که یک مبدل حرارتی بخشی از یک دستگاه را تشکیل می‌دهد، می‌توان یک مبدل استاندارد خریداری کرد و یا اگر ملاحظات اقتصادی و هزینه‌های ساخت این امکان را بدهد، مبدل خاصی را برای این حالت طراحی کرد. به هر حال همیشه باید عوامل زیر را در نظر گرفت:

- نیازهای انتقال حرارت
- هزینه
- اندازه فیزیکی
- مشخصه‌های افت فشار

قضاؤت صحیح و در نظر گرفتن تمامی این عوامل منجر به ارائه طرحی مناسب خواهد شد.

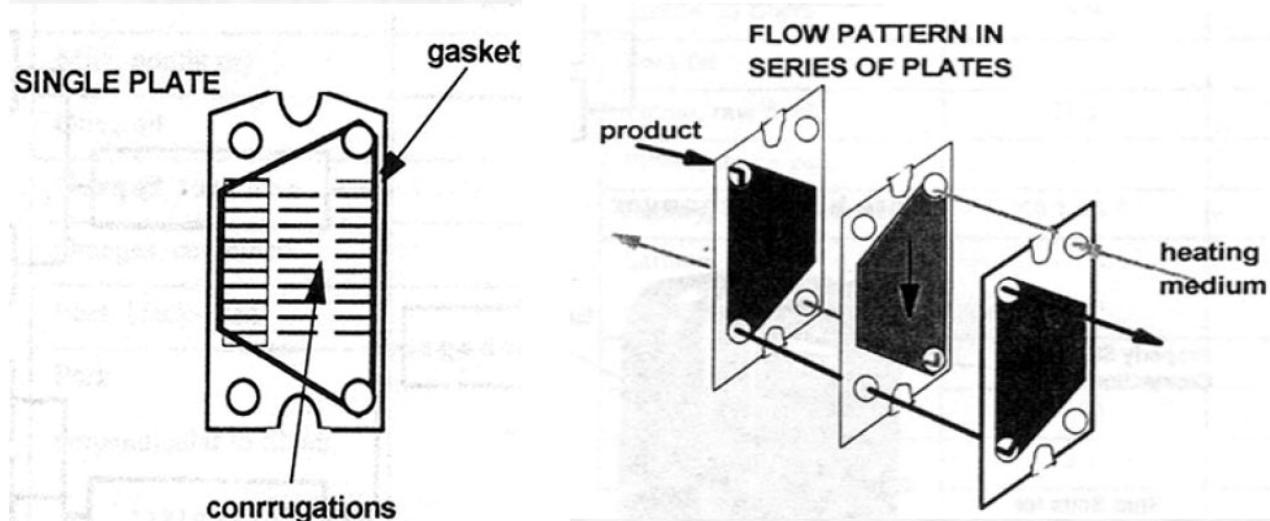
با توجه به کاربرد گسترده و روزافزون مبدل‌ها در صنایع غذایی، به بررسی نقش مبدل‌ها در این زمینه می‌پردازیم. در ابتدا به طور خلاصه مبدل‌ها و انواع مختلف آن مطرح می‌گردد. سپس کاربردهای فراوان مبدل‌های صفحه‌ای در صنایع غذایی بیان شده و پاستوریزاسیون شیر و فرایند تهیه روغن‌های خوراکی به عنوان نمونه مفصل‌اً تشریح می‌شود. در پایان نیز نمونه‌هایی از مبدل‌های تولیدی شرکت TRANTER PHE. و کاربردهای آن‌ها در صنایع غذایی و نوشیدنی معرفی می‌گردد.

مبدل های حرارتی

- ❖ در واحدهای فراوری غذا، گرمایش و سرمایش توسط مبدل های حرارتی انجام می گیرد.
- ❖ مبدل های حرارتی به دو دسته تماسی و غیر تماسی طبقه بندی می شوند.
- ❖ مبدل های حرارتی نوع غیر تماسی معمولاً با یک دیواره باریک فلزی به دو بخش مجزا تقسیم می شوند. انواع معمول این دسته از مبدل ها عبارتند از: مبدل های حرارتی صفحه ای، لوله ای، لوله و پوسته و صفحه زدوده (Scraped Surface).
- ❖ مبدل های حرارتی تماسی امکان تماس فیزیکی بین محصول و جریان های سرد کننده یا گرم کننده فراهم می کند. مبدل های حرارتی (Steam Injection) و (Steam Infusion) مثال هایی از این نوع مبدل ها هستند.

مبدل های حرارتی صفحه ای

- ❖ این مبدل ها از یک سری صفحات استیل ضدزنگ موازی و کنار هم که در یک قالب قرار گرفته اند، تشکیل می شوند.
- ❖ واشرهایی که از لاستیک مصنوعی ساخته شده اند، جهت درزگیری کناره های صفحات به کار می روند. این واشرها از درهم آمیختن مایعات جلوگیری کرده و جریان های سرد و گرم و محصولات را هدایت می کنند.
- ❖ جهت جریان ها می تواند هم جهت یا غیر هم جهت باشد.
- ❖ شکل زیر طرح کلی یک مبدل حرارتی صفحه ای را نشان می دهد.

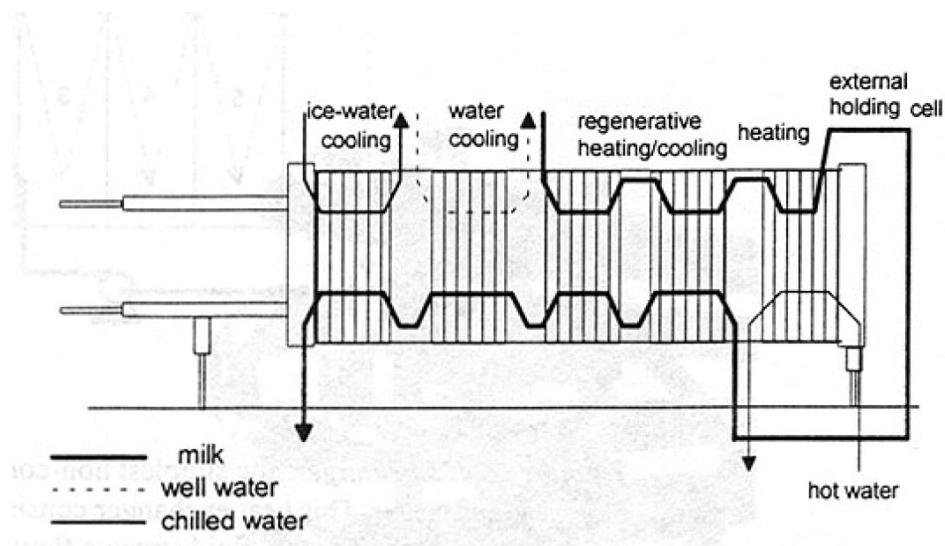
- ❖ مبدل های حرارتی صفحه ای کاربرد گسترده ای در صنایع لبنی، غذایی و نوشیدنی دارند.
- ❖ عملکرد مناسبی با سیال های با ویسکوزیته پایین (کمتر از ۵ Pa.s) دارند.

❖ در صورت استفاده از مبدل‌های حرارتی صفحه‌ای، بایستی رسوب‌گذاری مواد غذایی جامدی چون پروتئین شیر را روی صفحات مبدل‌ها به حداقل رساند. رسوب‌گذاری، جرم گرفتگی نیز نامیده می‌شود و نرخ انتقال حرارت را کاهش می‌دهد.

❖ مزایای مبدل‌های حرارتی صفحه‌ای عبارتند از:

- نگهداری آسان و ساده
- با طراحی بهداشتی برای استفاده در صنایع غذایی
- گنجایش قابل ارتقا با افزودن صفحات بیشتر
- نیاز به سرمایه‌گذاری اولیه کمتر نسبت به سایر انواع مبدل‌های حرارتی برای تغییر دمای محصول به اندازه یک درجه سانتیگراد
- امکان ذخیره انرژی به کمک بازیابی انرژی

❖ شکل زیر طرح یک سیستم بازیابی را نشان می‌دهد.

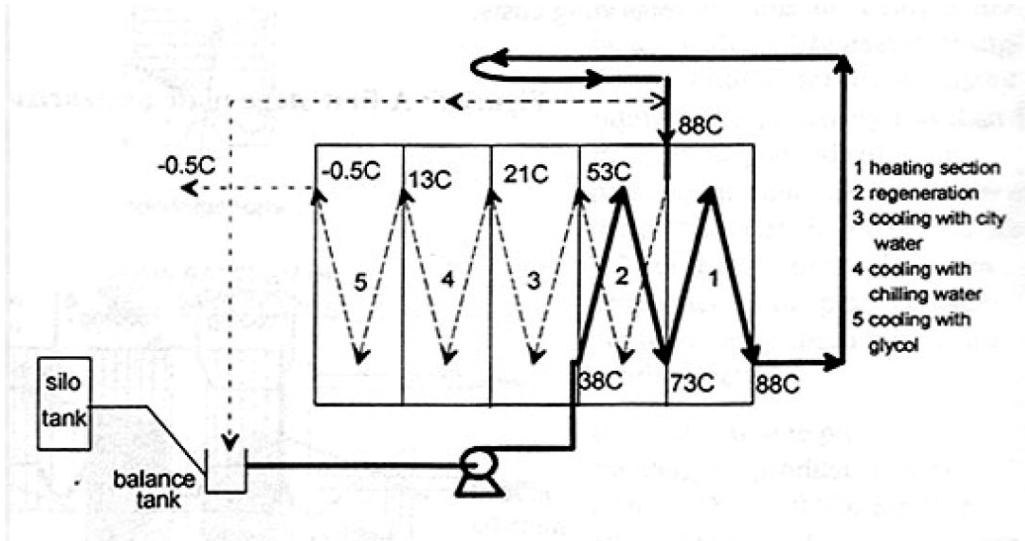

❖ دمای مایع تا دمای پاستوریزاسیون یا هر دمای مطلوب دیگر بالا برده می‌شود.

❖ سیال گرم شده بخشی از انرژی خود را در بخش بازیابی به سیال اولیه می‌دهد.

❖ جریان سرد در جایی گرم می‌شود که کم ترین انرژی برای رسیدن به دمای مورد نیاز، لازم باشد.

❖ مثالی از یک فرایند بازیابی دو گذر برای پاستوریزاسیون آب انگور در شکل زیر نشان داده شده است.

❖ بعد از اینکه آبمیوه استارت تا دمای 88°C گرم شد، از میان حلقه توقف عبور کرده به بخش بازیابی می‌رود. در این قسمت بخشی از گرمای خود را به آبمیوه ورودی فراوری نشده در دمای 38°C می‌دهد. بدین ترتیب دمای آبمیوه فراوری نشده تا 73°C بالا می‌رود در حالی که دمای آب میوه استارت تا 53°C کاهش می‌یابد. مقدار بازیابی انرژی 70% است ($\frac{(73-38)}{(88-38)} * 100$)، به عبارت دیگر آبمیوه فراوری نشده به 70% دمای پاستوریزاسیون نهایی خود می‌رسد. آبمیوه با دمای 73°C در بخش گرمایش به کمک آب گرم 93°C ، در بخش گرمایش تا دمای 88°C گرم می‌شود. آنگاه آبمیوه گرم شده به بخش بازیابی فرستاده می‌شود تا آبمیوه ورودی فراوری نشده را پیش گرم کند.

مبدل حرارتی دو لوله ای

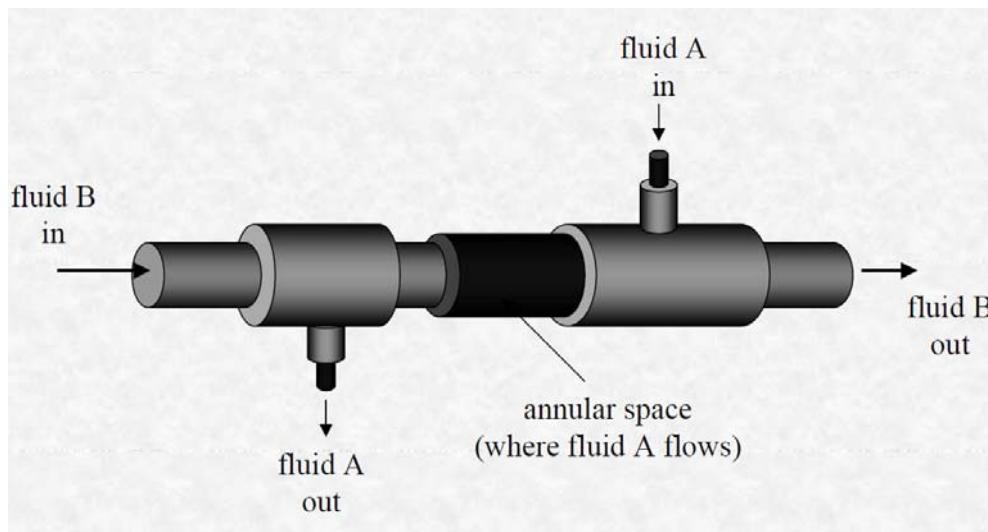
❖ ساده‌ترین نوع مبدل حرارتی غیر تماسی، مبدل حرارتی دو لوله‌ای است.

❖ این مبدل از لوله‌ای تشکیل شده است که داخل یک لوله هم مرکز دیگر قرار گرفته است.

❖ جریان‌های سیال به ترتیب در بخش حلقوی و لوله داخلی جاری می‌شوند.

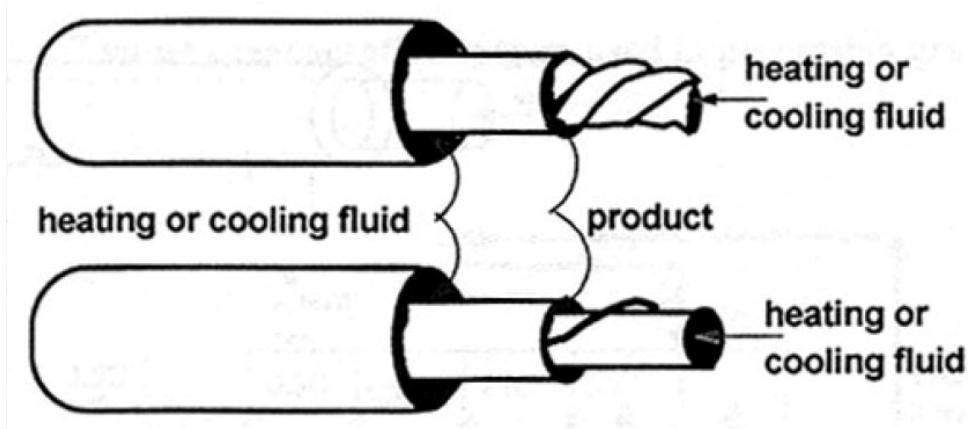
❖ دو جریان به صورت هم جهت یا غیر هم جهت جاری می‌شوند.

❖ شکل زیر طرح یک مبدل حرارتی دولوله ای مختلف الجهت را نشان می دهد.

مبدل حرارتی سه لوله‌ای

❖ مبدل حرارتی سه لوله‌ای با تغییر اندازی در ساختار مبدل حرارتی دو لوله‌ای به دست می‌آید. در شکل زیر یک مبدل حرارتی سه لوله‌ای نشان داده شده است.

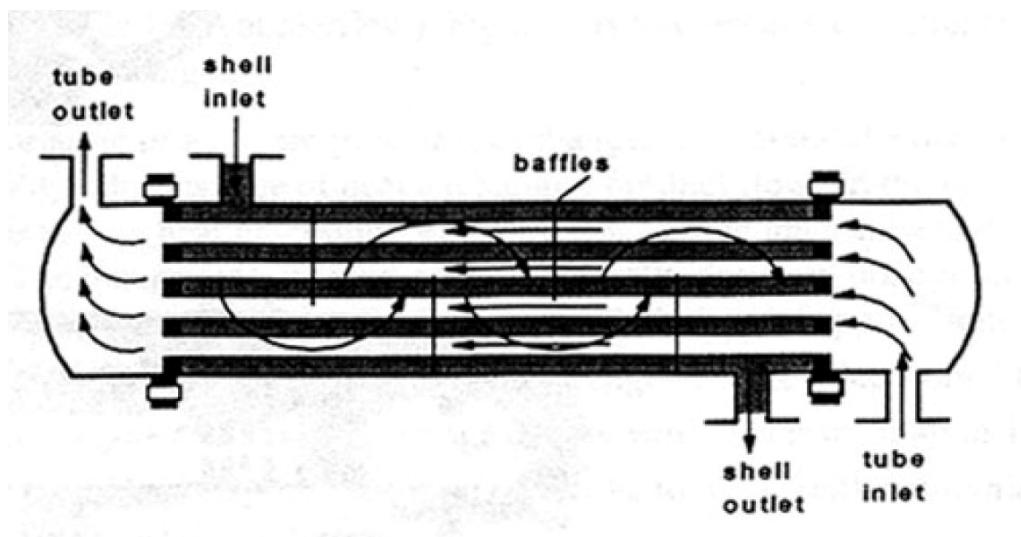
❖ محصول در بخش حلقوی داخلی جریان می‌یابد در حالی که عنصر سردکننده یا گرم کننده در لوله داخلی و بخش حلقوی خارجی جاری می‌شود.

❖ لوله‌ی داخلی تر از موائع مخصوصی تشکیل شده است که تلاطم ایجاد کرده و نزخ انتقال حرارت را بالا می‌برند.

- ❖ کاربردهای مبدل‌های حرارتی سه لوله‌ای عبارتند از: گرمایش آب پرتوال از 4°C تا 93°C و سرمایش آن تا دمای 4°C سرمایش آب شستشوی پنیر دلمه شده از 46°C تا 18°C با آب سرد و سرد کردن مخلوط بستنی از 12°C تا $0/5^{\circ}\text{C}$ به کمک آمونیاک.

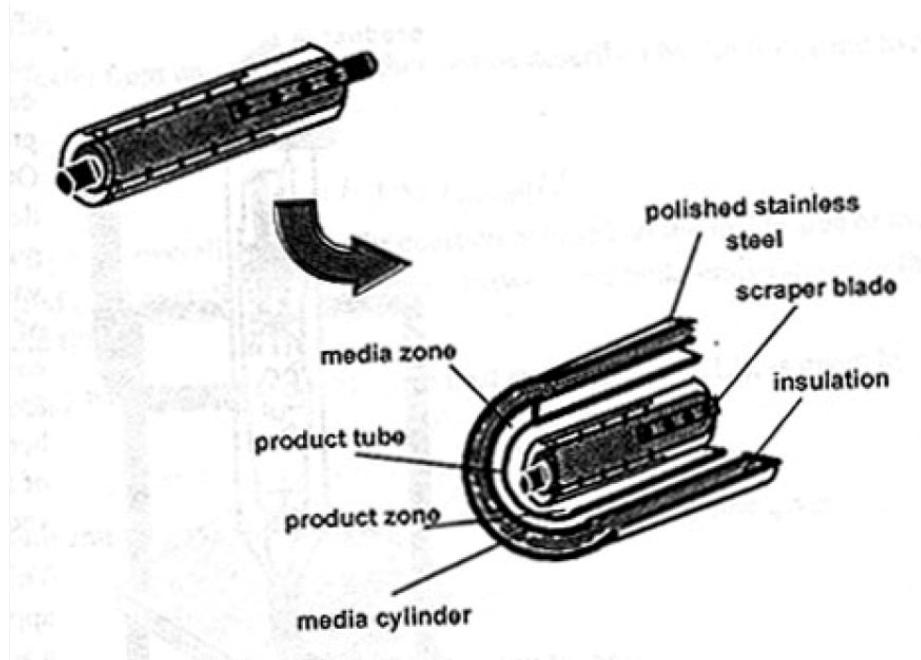
مبدل حرارتی پوسته و لوله

- ❖ مبدل حرارتی پوسته و لوله نوع دیگری از مبدل‌های حرارتی است که جهت گرمایش مایعات در سیستم‌های تبخیر به کار برده می‌شود.
- ❖ در حالی که یکی از دو سیال در داخل لوله‌ها جریان می‌یابد، سیال دیگر به روی لوله‌ها در بخش پوسته جاری می‌شود.
- ❖ جریان یافتن سیال در بخش پوسته و به روی لوله‌ها، میزان انتقال حرارت را افزایش می‌دهد.
- ❖ بفل‌های قرار گرفته در بخش پوسته، الگوی جریان متقطع را ایجاد می‌کنند.
- ❖ بسته به نوع طراحی، تعداد گذرهای متفاوتی ایجاد می‌شود.
- ❖ شکل زیر یک آرایش دو گذر را نشان می‌دهد که جریان داخل لوله در بخش بالایی در یک جهت و در بخش پایینی در جهت مخالف جاری می‌شود.

مبدل های حرارتی صفحه زدوده (Scraped Surface)

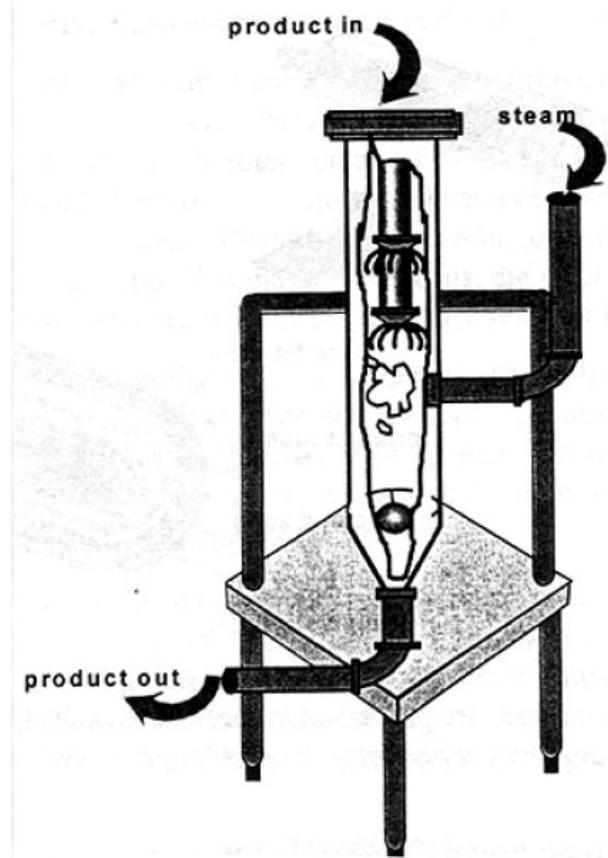
- ❖ در انواع معمول مبدل های حرارتی نرخ انتقال حرارت، تابع نیروی درگ هیدرولیکی (Drag Hydraulic) و مقاومت
- حرارتی فیلم تشکیل شده یا جرم گرفتگی در دیواره لوله است.
- ❖ اگر سطح داخلی به طور پیوسته پاک و زدوده شود، مقاومت حرارتی به حداقل خواهد رسید.
- ❖ سیلندر حاوی محصول و دواره (Rotor)، با یک ژاکت بیرونی پوشانده می شود که سیال سرد کننده یا گرم کننده، به این ژاکت فرستاده می شود. شکل زیر را ببینید.

- ❖ سیال های سرویس معمول مورد استفاده عبارتند از: بخار، آب داغ، شورآب (Brine) یا خنک کن هایی چون فرئون.
- ❖ اختلاط کامل و پیوسته در مبدل حرارتی صفحه زدوده به تولید محصولی یکنواخت از نظر طعم و مزه، رنگ، بو و ساختار می انجامد.
- ❖ کاربردهای این نوع مبدل ها عبارتند از: گرمایش، پاستوریزاسیون، استریلیزاسیون، ژل بستن، امولسیون سازی، نرم سازی و کریستال سازی (Plasticizing).
- ❖ مایعات با محدوده گستردگی گرانزوی که قابل پمپاژ هستند، در این نوع مبدل ها به کار گرفته می شوند، از این جمله اند: آبمیوه ها، آب گوشت ها، کنسانترهای مرکبات، خمیر بادام زمینی، شیره سیب زمینی، و محتویات کلوجه های مغز دار.

مبدل های حرارتی تزریق بخار (Steam Infusion)

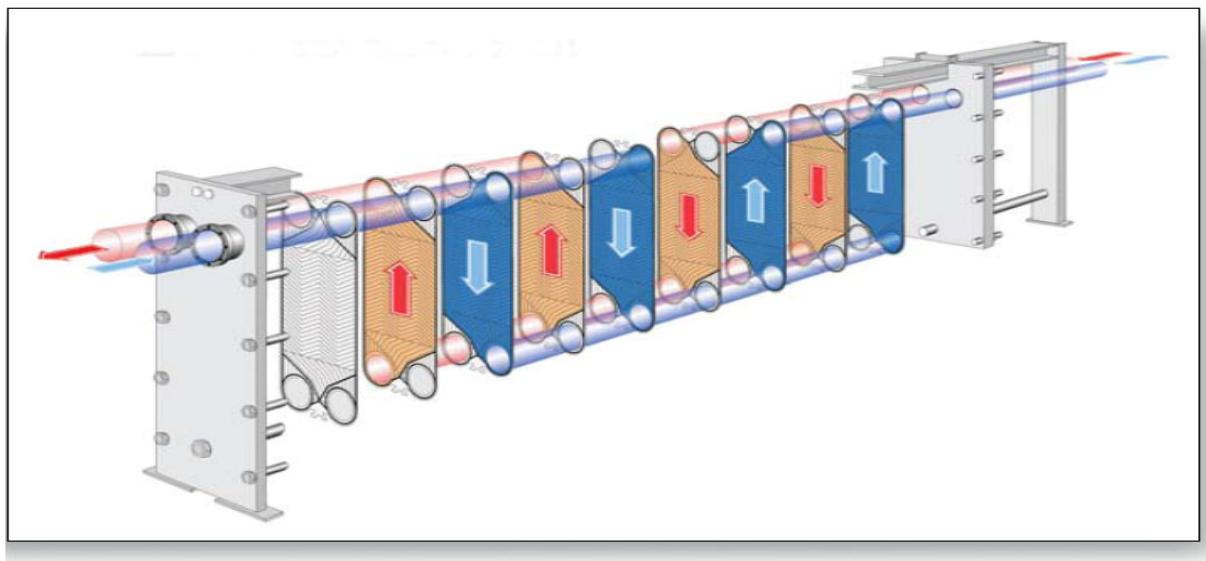
- ❖ مبدل حرارتی تزریق بخار امکان تماس مستقیم بین بخار و محصول را فراهم می کند.
- ❖ از روی شکل زیر مشاهده می گردد که محصول مایع به بالای مبدل حرارتی فرستاده می شود و سپس در محفظه حرارت به روی صفحات باریکی جریان می یابد.

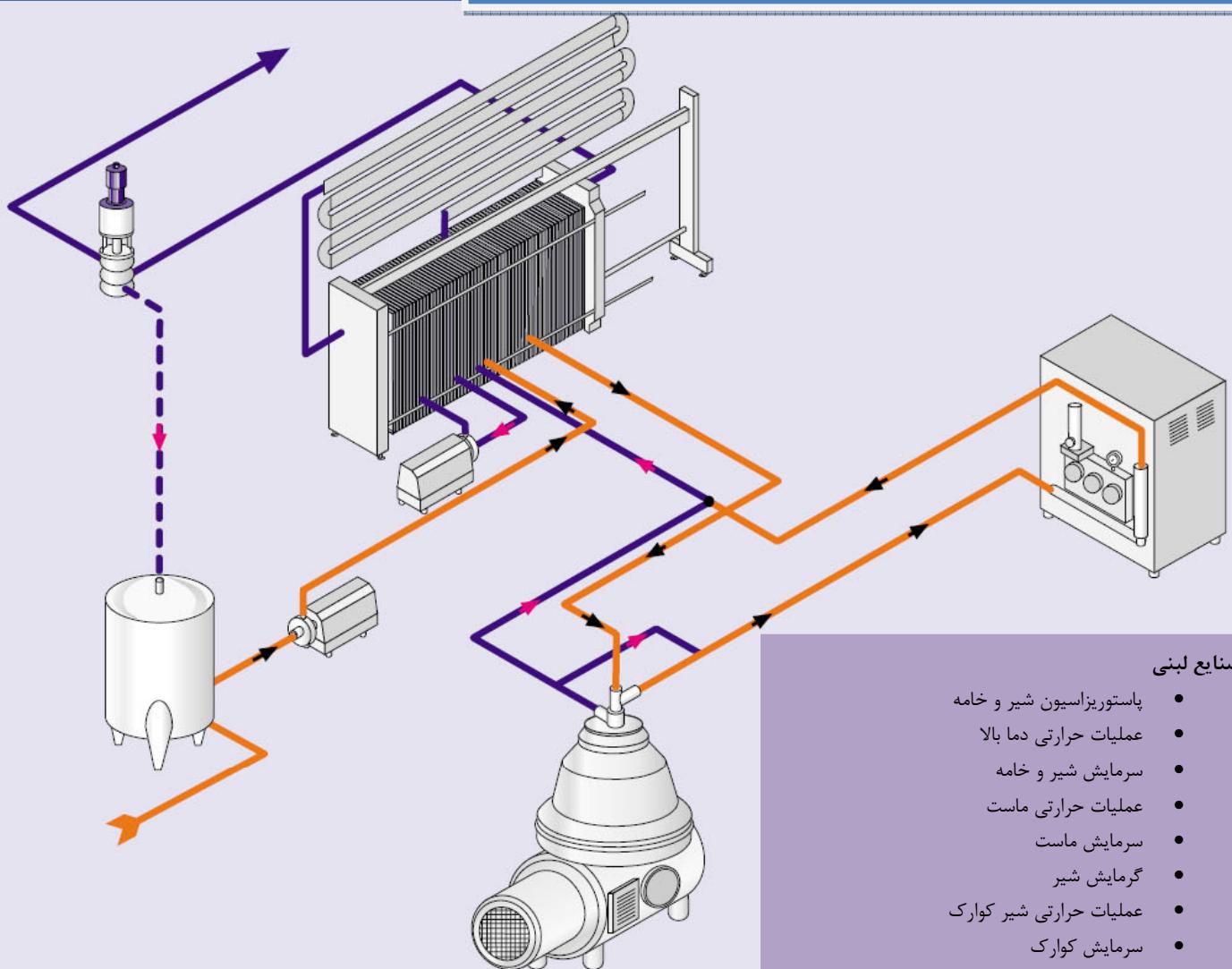

- ❖ در صورتی که بخار در تماس با قطرات کوچک و ریز غذا قرار گیرد، نرخ انتقال حرارت بالایی به دست می آید.
- ❖ محصول گرم شده به همراه بخار میعان یافته از پایین محفظه حرارتی خارج می گردد.
- ❖ کاربردهای این نوع مبدلها عبارتند از: پختن و استریلیزاسیون آب گوشت های تغليظ شده، شکلات، پنیر فراوری شده، مخلوط های بستنی، فرنی، محتويات کلوچه مغذدار و شیر [1].

مبدل های حرارتی صفحه ای

مبدل حرارتی صفحه ای که جزء مرکزی مهندسی فرایند حرارتی می باشد همواره پایه مهندسی تاسیسات بوده است. موسسات تحقیقاتی بزرگ دنیا به طور مستمر روی طراحی و گسترش اجزا و سیستم ها فعالیت می کنند و این فعالیت ها همگام با نیازهای بازار در حال تحول و تمایلات موجود نسبت به دقیق شدن روی مشخصات محصولات می باشد [2, 3].

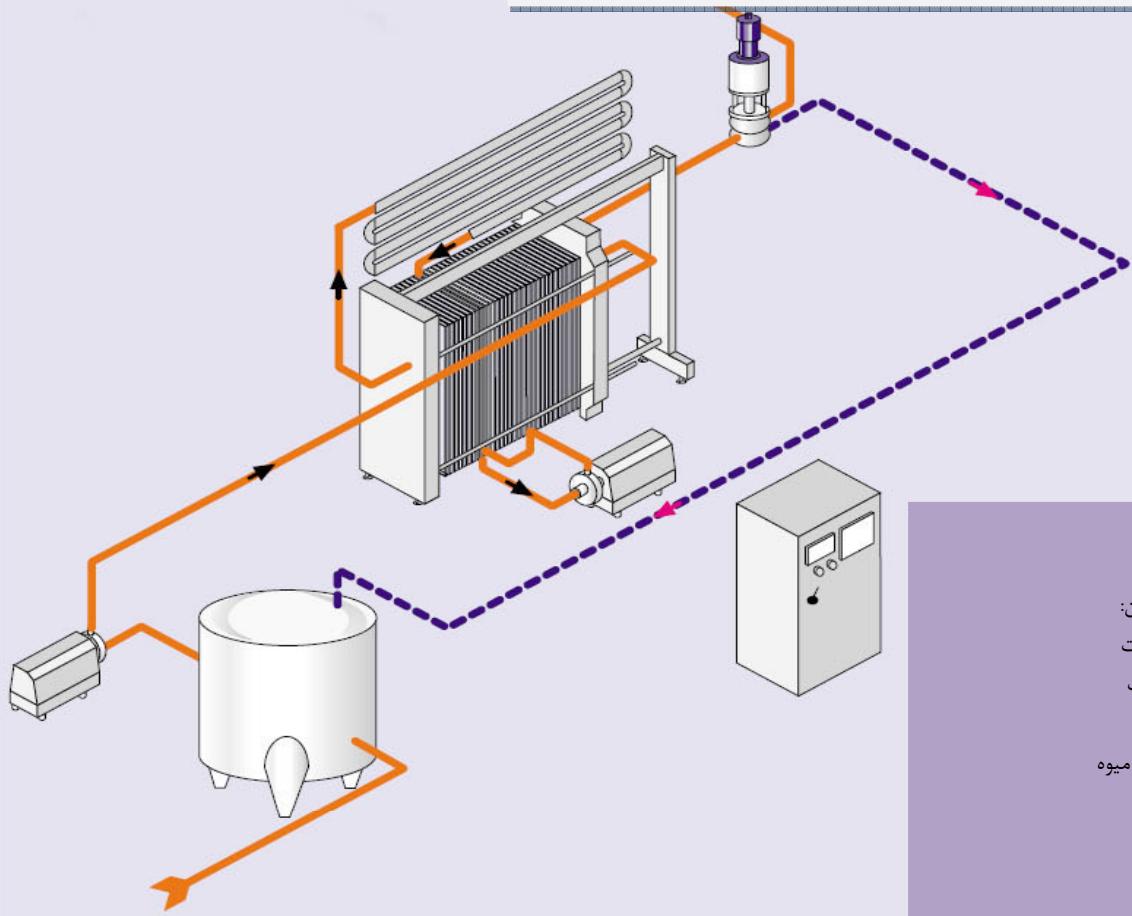

صنایع غذائی

- پاستوریزاسیون تخم مرغ و محصولات آن
- سرمایش تخم مرغ و محصولات آن
- سرمایش خردل
- سرمایش و گرمایش انواع رب
- سرمایش و گرمایش چربی و روغن
- سرمایش و گرمایش مالت
- سرمایش و گرمایش دسرها
- و عملیات حرارتی نوع خاصی از خواروبار
- کاربردها در صنایع ماءالشعیرسازی:

- سرمایش و گرمایش مخمر ماءالشعیر
- جوشش خارجی مخمر ماءالشعیر
- چگالش بخارها
- سرمایش ماءالشعیر سبز
- سرمایش مخمر
- پاستوریزاسیون ناگهانی مخمر
- سرمایش نهایی ماءالشعیر
- پاستوریزاسیون ناگهانی ماءالشعیر

کاربردها در صنایع آبمیوه و نوشیدنی

صنایع آبمیوه

سرماش و گرمایش و پاستوریزاسیون:

- مالت میوه ها و سبزیجات
- پوره میوه ها و سبزیجات
- آبمیوه حاوی فیبرها
- آبمیوه حاوی سلول های میوه
- آبمیوه حاوی تفاله
- کنسانتره
- مواد معطر

صنایع نوشیدنی

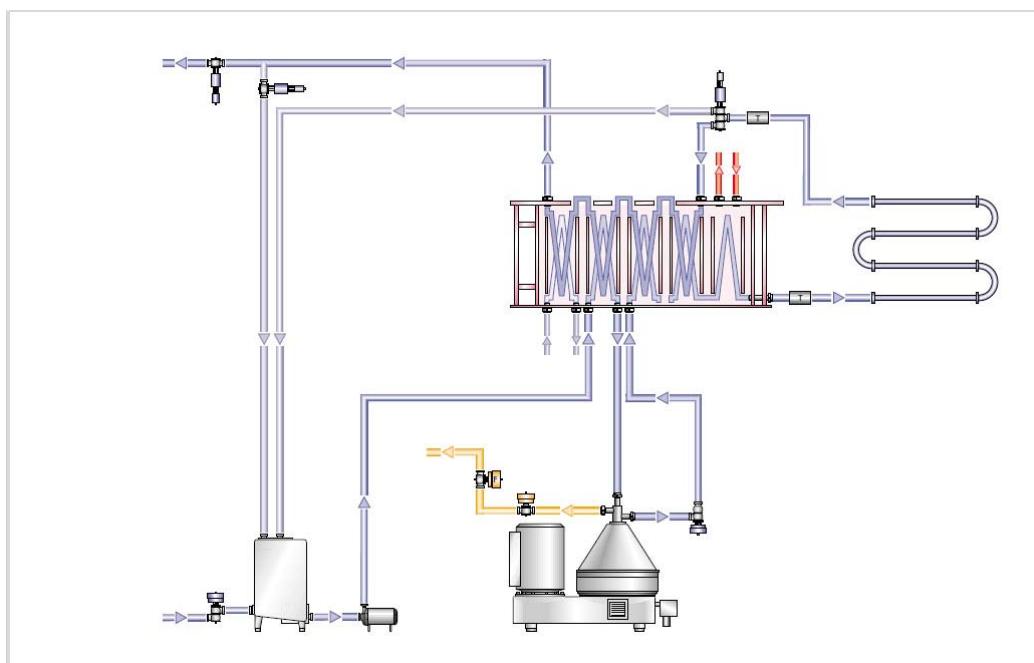
سرماش، گرمایش و پاستوریزاسیون :

- شیره
- نوشابه های کربناته و غیر کربناته
- محصول و آب سرویس

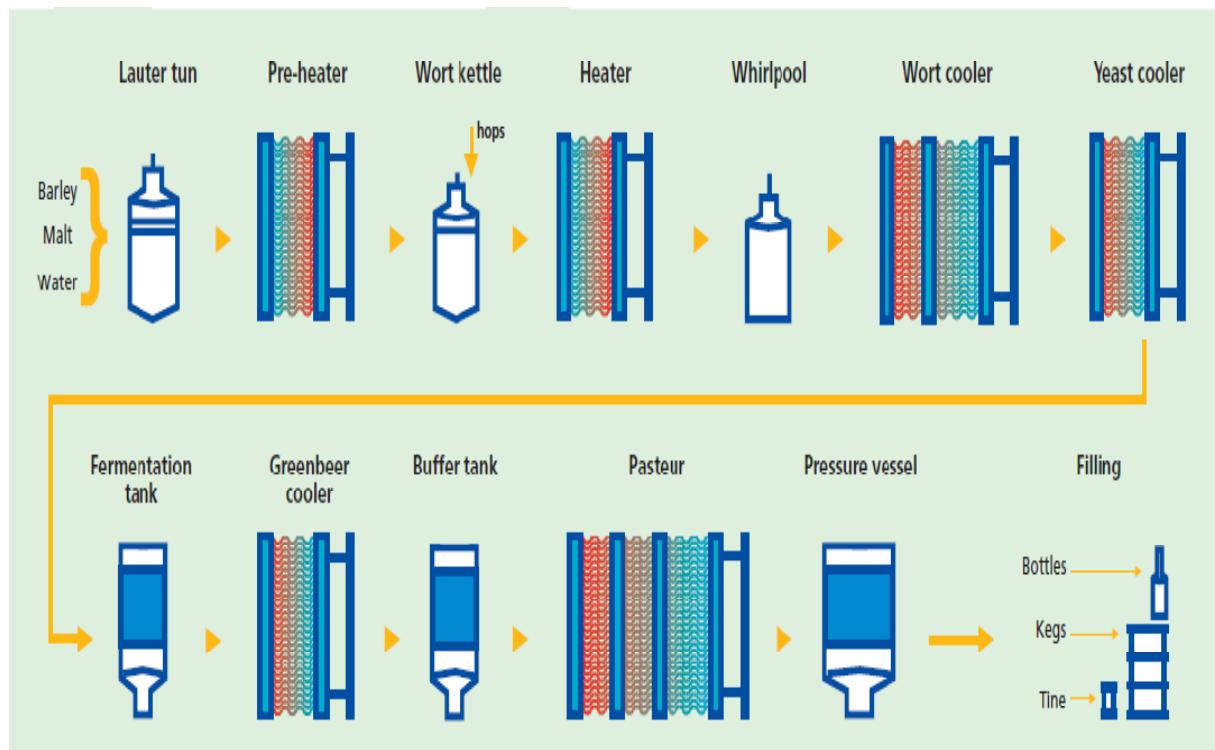
واحد فشرده پاستوریزاسیون شیر

خط پاستوریزاسیون قلب هر مجتمع لبنی است و گرمایش لازم را بنا به قوانین بهداشتی و اصول تکنولوژیکی تامین می‌کند. در کنار مبدل حرارتی، جداکننده کف‌گیر نیز از اجزا اصلی واحد است که شیر را به دو بخش خامه و شیر خامه‌گرفته جدا و به طور همزمان ذرات غیر شیر را حذف می‌کند. این واحدها به منظور تولید محصولات متنوع لبنی از جمله شیر مایع، شیر فوق‌گرم، شیر پنیر، شیر ماست، شیر کفیر، شیر پنیر شیرین، خامه پیچان، خامه قهوه، خامه تولید کره و... به کار می‌روند. شیر در دمایی حدود 55°C به جدا کننده (جایی که به شیر بی‌چرب و خامه تفکیک می‌شود) تزریق می‌گردد. غلظت خامه بین ۴۵-۵۵٪ قابل تنظیم است. در جداکننده، شیر با نیروی گریز از مرکز از ذرات ناخالص جدا می‌شود. خامه در دمایی حدود 55°C به یک خنک کن یا یک انبار واسطه فرستاده می‌شود. قبل از هر فرایند دیگری، خامه بایستی جداگانه پاستوریزه شود. پس از این شیر بی‌چرب تا دمای 74°C حرارت داده شده و در یک لوله برای ۱۵ ثانیه در همین دما نگه داشته می‌شود. دمای پاستوریزاسیون به طور پیوسته روی دستگاه نمایش داده شده و ضبط می‌شود. یک شیرفلکه معاوضه اتوماتیک در انتهای لوله نگهداری، شیر پاستوریزه شده به حد ناکافی را در صورتی که دمای آن از دمای حدی کمتر باشد، به تانک تعادل برمی‌گرداند. سپس شیر به بخش‌های بازیابی تزریق می‌شود تا شیر فراوری نشده ورودی را گرم کند. بازیابی ۹۲٪ از انرژی گرمایی، مصرف انرژی مجتمع را به حداقل می‌رساند. نهایتاً شیر تا دمای انبار $4-8^{\circ}\text{C}$ توسط یخ سرد می‌شود. شکل زیر یک خط پاستوریزاسیون را نشان می‌دهد [4].

روغن های خوراکی

در سالهای اخیر تجهیزات کاربردی روغن های خوراکی حتی در صنایع دیگر گسترش یافته است. عملیات حرارتی روی روغن های خوراکی، ارزش چشائی آن ها را بالا برد (خوش طعم و خوش مزه کرده) و عناصر ارزشمندی چون ویتامین ها را حفظ می کند [5].

بررسی سه نوع خاص مبدل های حرارتی صفحه ای محصول شرکت TRANTER PHE.

بازدھ و انعطاف پذیری بالا، انتقال حرارت بهینه، هزینه تعمیر و نگهداری کم و ... نیاز های حیاتی امروز صنایع غذائی و نوشیدنی هستند. شرکت TRANTER PHE با عرضه مبدل های حرارتی PLATECOIL ، SUPERCHANGER و MAXCHANGER واجد استاندارد های صنایع، این مزايا را تامين می کند[6].

مبدل های حرارتی PLATECOIL

واحدهای PLATECOIL با طراحی متنوع و بیش از ۳۰۰ اندازه متفاوت، جهت کاربردهای مختلف در صنایع غذائی و نوشیدنی واحدهای ایده آلی به شمار می روند. این مبدل ها در تامين سرمایش و گرمایش مورد نیاز کاربردهای گوناگون در صنایع قابلیت تطبیق پذیری دارند. واحدهای PLATECOIL به عنوان تجهیزات گرمایشی غوطه ور، درون تانکی یا گیره ای برای ثابت نگه داشتن دمای محصولات در تانک ها شناخته شده هستند. هر چند کاربردهای آنها از مرز موارد اشاره شده فراتر رفته و شامل طرح های تجهیزات فرایندی مشتری- مهندسی نیز می شود. این واحدها از فلزات جوش خوری چون استیل کربنی، استیل ضد زنگ، تیتانیوم، مونل، نیکل و آلیاژهای مقاوم در برابر خوردگی ساخته می شوند. در این مبدل ها پرداخت های رنگ و روغن متنوعی جهت به حداقل رساندن رسوب گذاری و هزینه نگهداری و تعمیر مطرح هستند.

مبدل های حرارتی SUPERCHANGER

مبدل های حرارتی صفحه ای و قالبی نسبت به مبدل های حرارتی پوسته و لوله معمول، بازده بالاتری داشته و مقرنون به صرفه تر هستند. این امر به خصوص در صنایع غذائی و نوشیدنی بارزتر است. واحدهای صفحه ای و قالبی SUPERCHANGER به دلایل زیر جزء بهترین مبدل ها محسوب می شوند:

۱- داشتن مقادیر بالای U ، ۳ تا ۵ برابر بیشتر از مبدل های

پوسته و لوله

۲- طرح جریان متلاطم منحصر به فرد با حداقل رسوب گذاری

۳- جاگیری کم $50\%-90\%$ نسبت به پوسته و لوله

۴- گسترش پذیری و تعمیر راحت

واحد های SUPERCHANGER از اتصالات و قالب های

ضد زنگ بهداشتی با مهر Three A تهیه می شوند

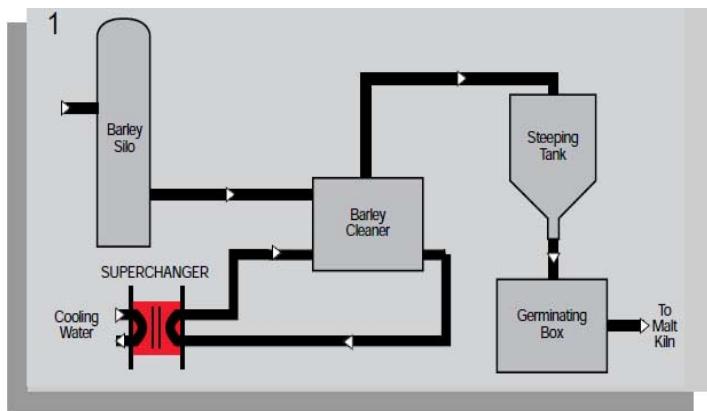
مبدل های حرارتی MAXCHANGER

در صورتی که محدودیت مکانی نداشته باشیم یا مشکلات

مریبوط به واشر مانع استفاده از واحدهای SUPERCHANGER شود، واحد فشرده تمام جوش MAXCHANGER بهترین گزینه برای بسیاری از کاربردهای صنایع غذائی و نوشیدنی خواهد بود.

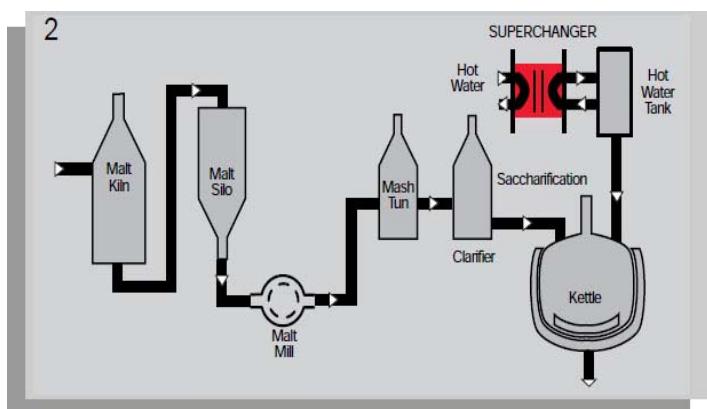

SUPERCHANGER واحدهای

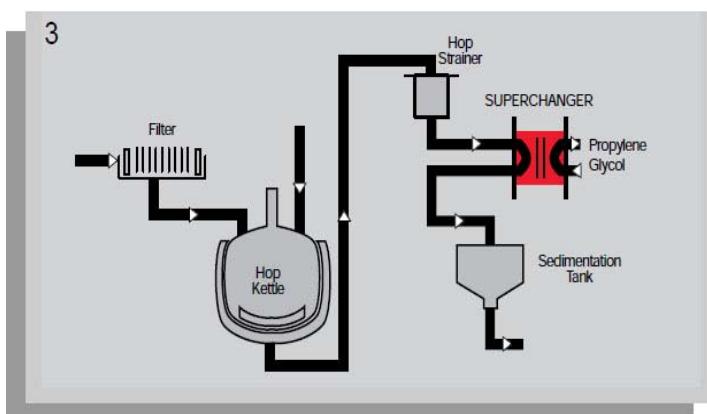
۱- خنک کن آبی برای پاک کن جو

مبدل های حرارتی صفحه های و قالبی SUPERCHANGER برای کاربرد در صنایع ماءالشعیر سازی از آغاز تا پایان همه فرایندها مناسب هستند. این مبدل ها خصوصا در آغاز فرایند ماءالشعیر سازی به عنوان خنک کن آبی پاک کن جو موثر هستند.

۲- گرم کردن آب برای قندسازی از مالت

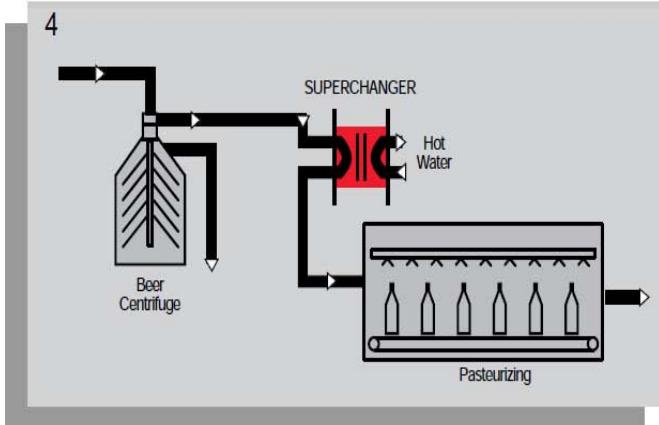
خیسانده مالت از ظرف تخمیر وارد تصفیه خانه ای می شود که تفاله های جو را قبل از استخراج شکر غربال می کند. خیسانده مالت سپس به دیگ پخت اولیه فرستاده می شود. آب گرم شده در واحد SUPERCHANGER قبل از افزودن ماءالشعیر و جوش کامل تا دمای مورد نظر به محنتیات دیگ افروزد می شود.

۳- خنک کن مخمر ماءالشعیر مرحله اول

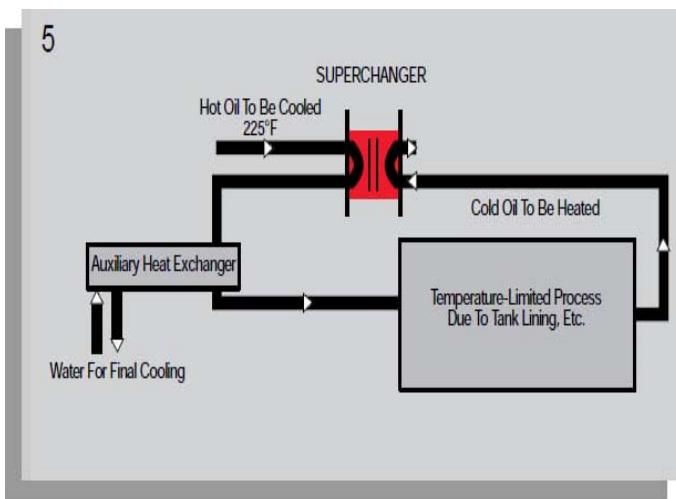
بعد از اینکه پروتئین و ماءالشعیر استفاده شده، توسط ظرف گرداب یا صافی پاک شد، مخمر ماءالشعیر تمیز از دمای ۳۵°F تا ۶۰°F توسط واحد SUPERCHANGER به کمک پروپیلن گلیکول سرد می شود.

۴- مبدل پاستوریزاسیون ماءالشعیر

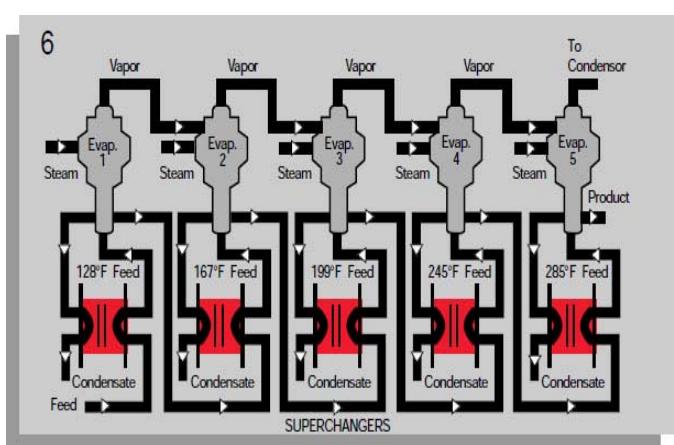
قبل از بسته بندی، بسیاری از ماءالشعیرهای را پر فروش به منظور رعایت اصول بهداشتی و افزایش زمان مجاز نگهداری کالا پاستوریزه می‌کنند. واحد SUPERCHANGER برای گرم کردن ماءالشعیر خروجی از سانتریفیوژ تا نقطه‌ای که تمام باکتری‌ها قبل از پر شدن بطری از بین روند، به کار می‌رود.

۵- بازیابی گرما در فرایند روغن گندم و سویا

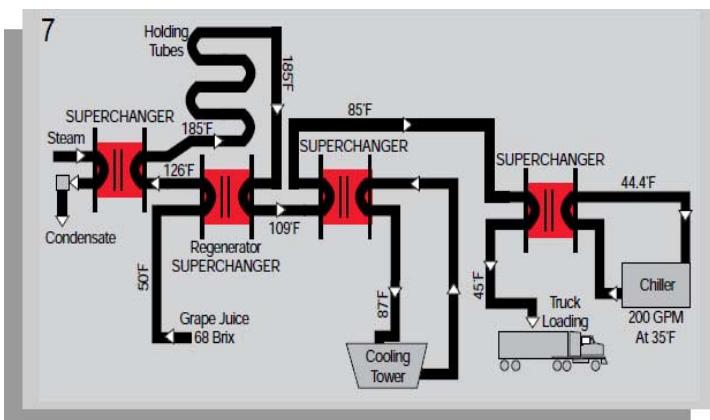
این مورد یکی از کاربردهای معمول واحدهای SUPERCHANGER است. جریان گرم روغن سبزیجات که نیاز به سرمایش دارند، جهت گرمایش جریان سردی که باید گرم شود به کار می‌رود. این فرایند در صورتی که گرمایی ازدسترفته دوباره مورد استفاده قرار گیرد، بسیار کاراست. واحدهای SUPERCHANGER همچنین به طور پیوسته با هدف بازیابی گرما و پیش گرم کردن آب یا مایعات دیگر با یک جریان گرم زاید، مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۶- مبادله گرما از تبخیرکننده به آب‌شور ورودی

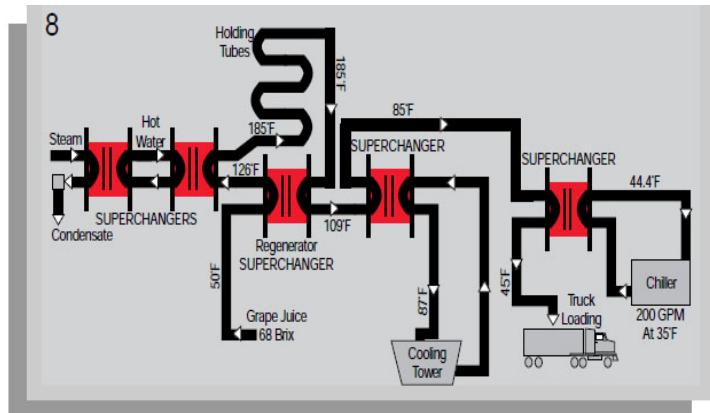

در مجتمعهای تولید کلریدسدیم پنج واحد SUPERCHANGER به طور سری با تبخیرکننده‌ها، جهت مبادله گرما بین کندانس تبخیرکننده‌ها و شورآب ورودی مورد استفاده قرار می‌گیرد بدین ترتیب بازده فرایند تبخیر پنج برابر می‌شود. صفحه‌های تیتانیومی تشییت شده با پالادیم، به طور معمول در این مبدل‌ها به کار گرفته می‌شوند.

۷- گرم کردن کنسانتره انگور جهت پاستوریزاسیون با استفاده از بخار

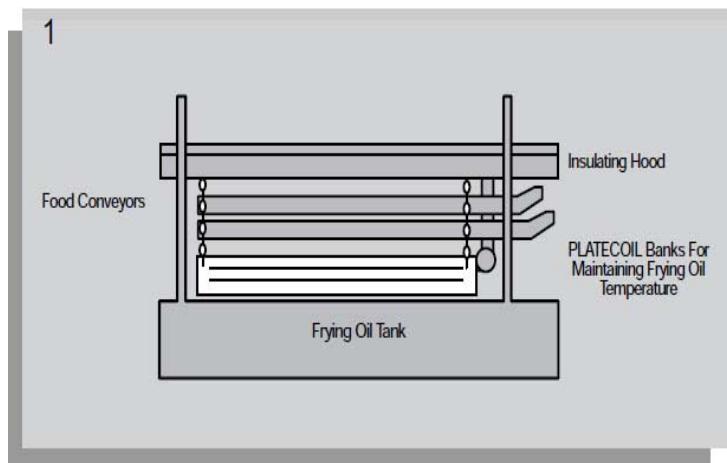

۸- پاستوریزاسیون توسط خنک کن SUPERCHANGER با استفاده از آب گرم

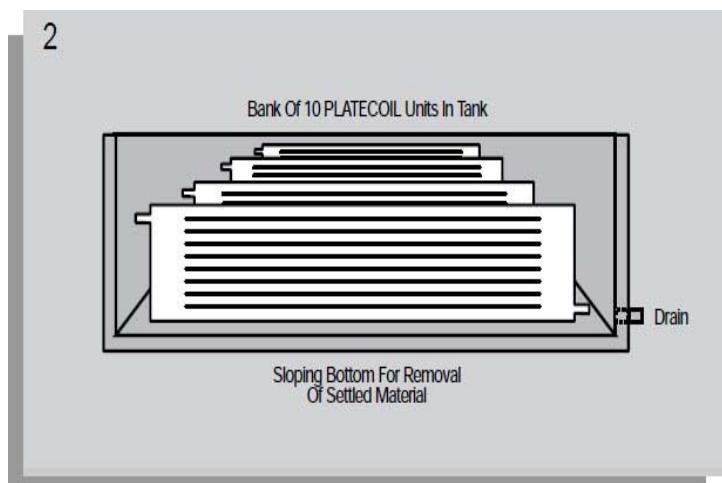
واحد های PLATECOIL

۱- مبدل های پره ای عمودی در سرخ کن های حرارتی سیال غیر مستقیم

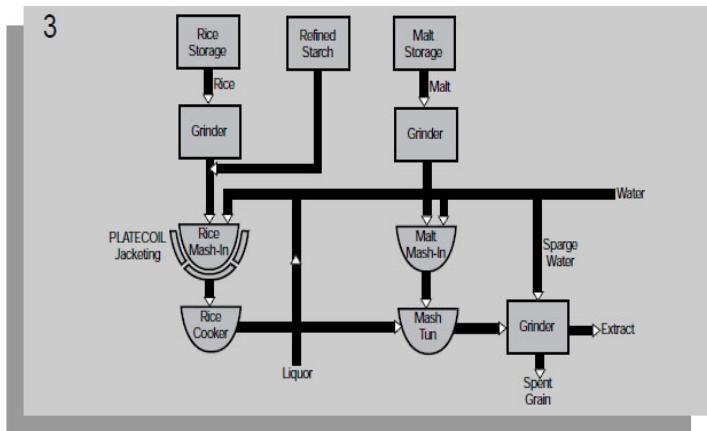
واحدهای جلاداده الکتریکی PLATECOIL به کار گرفته شده در سرخ کن های غیر مستقیم، مزایای فراوانی دارند: محصول فراوری شده با ثبات، اینمنی و راحتی بیشتر نیروی کار، تمیز کردن آسانتر و سریع تجهیزات و محصول روغن بهبود یافته. سیال گرم شده به صورت ترمال تا دمای 490°F بیرون بدنه بین واحدهای PLATECOIL شناور در تانکهای سرخ کن، پمپاژ می شود. سپس در دمای 400°F به بیرون برگشت داده می شود به طوری که محیط سرخ کن معمولاً 20°F سردتر است.

۲- واحدهای انباشته در تانک ها جهت گرمایش محلول های شکر

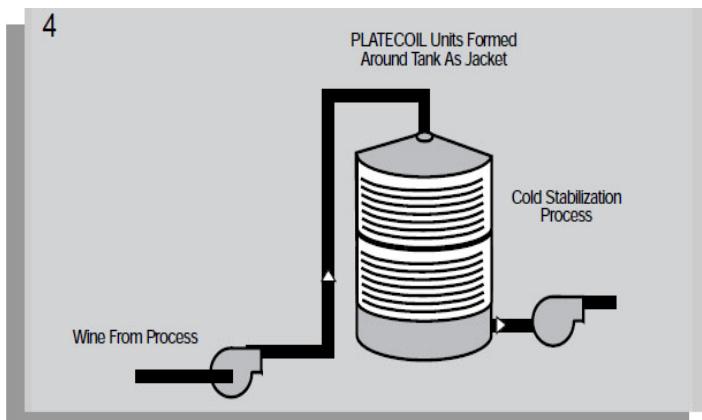
واحد PLATECOIL از جنس استیل ضدزنگ آب-داده و اثربازی شده، جهت گرمایش محلول های نیشکر پالایش نشده از دمای 60°F تا 180°F و سفید کردن و پاکسازی، فشار بخار کمتری را می طلبد. با حرارت دادن شکر، ناخالصی های سبک و باکتری ها به بالا آمده و تصفیه می شوند. با کاهش گرانروی نیز ناخالصی های سنگین رسوب کرده و جداسازی می شوند.

۳- ژاکت های یکپارچه برای خیسانده مالت برنج

کف دیگ خیسانده مالت برنج و چهار فوت از دیواره کناری آن با ژاکت PLATECOIL پوشانده می شود. ژاکت ها با بخار ۵۰ psi محتویات دیگ را در زمانی کمتر از ۱۱ دقیقه تا دمای مطلوب گرم می کنند. خیسانده مالت برنج پخته شده، قبل از صاف سازی و ماءالشعیر سازی به مالت افزوده می شود.

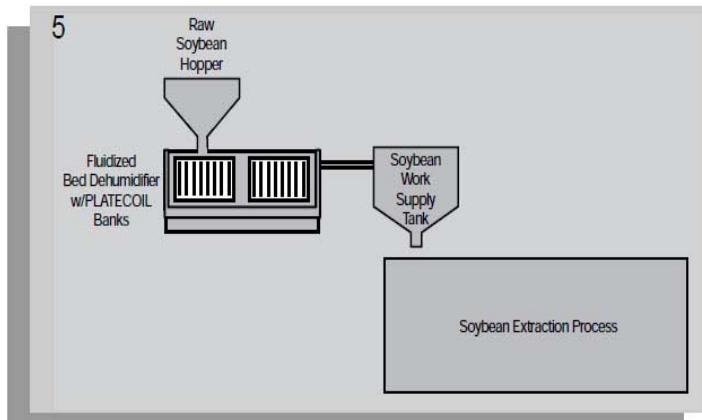
۴- تثبیت خنک برای پایین بردن دمای شراب

این روش، تکنیک تصفیه به همراه پایین آوردن دمای شراب تا ۳۲°F است. دمای پایین به رسوب امالح جوهر ترش و جامدات نامحلول و نیز به دست آوردن شراب پاک و تمیز کمک می کند. در تست های مقایسه ای، کاهش دمای مورد نظر در مخازن شراب سفید ۱۹۰۰۰ گالنی حاوی ژاکت های PLATECOIL در زمانی کمتر (به اندازه ۰.۲۵٪) نسبت به

مخازن ژاکت دار گود رخ می دهد. بعلاوه ژاکت های PLATECOIL قادرند با جریان ۲/۷ برابری از پروپیلن گلیکول، به عنوان خنک کننده عمل کرده و افت فشار کمتری نسبت به ژاکت های از نوع گودی داشته باشند.

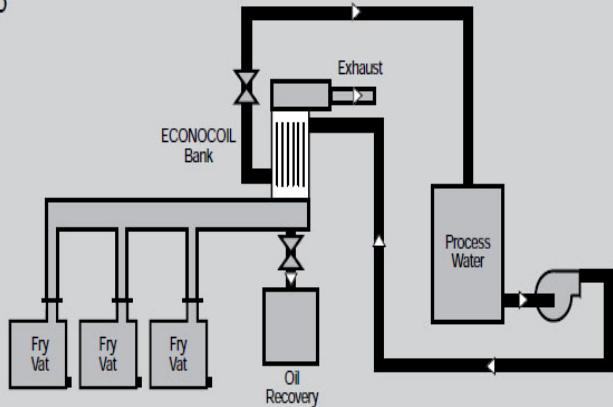
۵- بستر سیالی رطوبت گیر برای خشک کردن سویا

صرف انرژی کمتر و بازیابی حلال بیشتر از ویژگی های پیشرفت های اخیر در استخراج پیوسته حلال فرایند عمل آوری دانه های روغنی است. بستر سیالی رطوبت گیر با PLATECOIL های انباسته متصل به استخراج گرها، عمل کرد فرایند را خصوصا در عملیات خشک کردن سویا بهبود می دهد. این ترکیب از تجهیزات در فرایند پنبه دانه ها، گیاه ک گندم، گیاه ک ذرت، گل آفتابگردان، کانولا، کتان، گلرنگ، مغز نارگیل و قهوه نیز به کار می رود.

۶- مخزن بازیابی گرما در ظروف سرخ کن چیپس سیبزمینی و ذرت

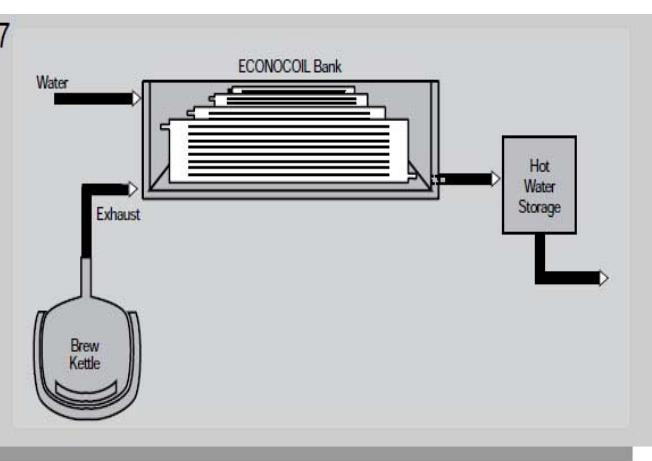
6

یک مخزن بازیابی گرمای ECONOCOIL از جنس استیل ضدزنگ جهت بازیابی گرما از ظروف سرخ کن چیپس سیبزمینی و ذرت و گرمایش آب فرایندی ورودی به مجتمع به کار گرفته می‌شود. هوا خروجی مملو از روغن داغ ظرف سرخ کن، وارد مخزن ECONOCOIL می‌شود. آب فرایندی به مخزن هدایت و گرما از هوا خروجی مملو از روغن به آب منتقل می‌شود. چگالش روغن موجود در جریان هوا گرم مخزن و بازچرخ آن به ظروف سرخ کن، از دیگر مزایای این ترکیب است.

۷- مخازن ECONOCOIL جهت بازیابی گرمای دیگ ماءالشعیر

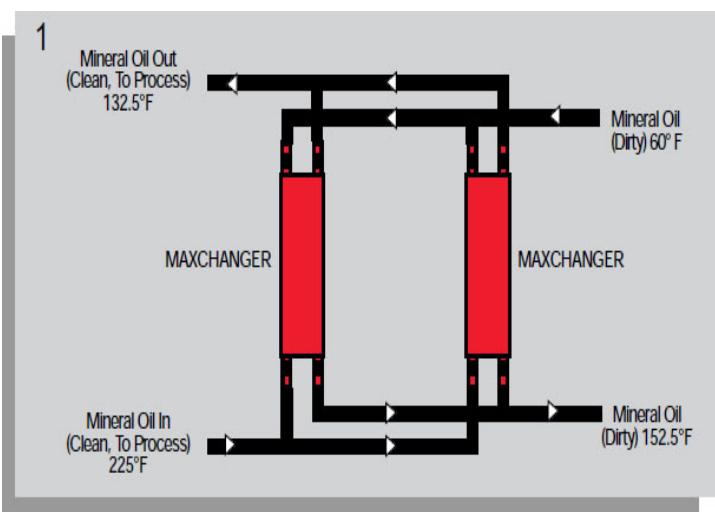
7

در چرخه ماءالشعیرسازی هوا گرم مرطوب حاصل، به سیستم ونت تخلیه می‌شود. مخازن بازیابی حرارتی ECONOCOIL با آرایش خاص 60D جهت بازگرفتن قسمت عمده انرژی هدررفته و پیش‌گرم کردن آب ورودی به واحد از 65°F تا 155°F به کار می‌رود. حذف دود خروجی، مزایای زیست محیطی نیز دارد.

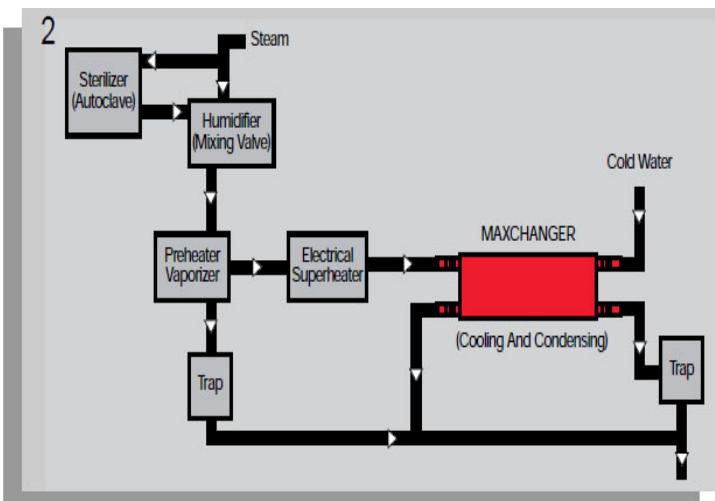
واحد های MAXCHANGER

۱- خنکسازی روغن معدنی در واحدهای فرایندی اغذیه

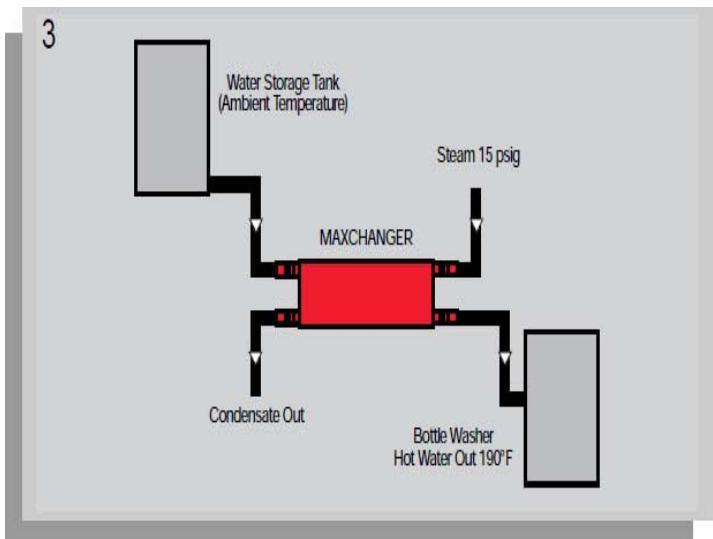
کاربرد مبدل های حرارتی چندگانه پوسته و لوله به دلیل داشتن هدایت حرارتی پایین و مبدل های صفحه ای و قالبی واشری به علت بندش سخت و نیز معایب واشرها در فرایندهای شستشو مناسب نیست. دو واحد موازی کوچک MAXCHANGER ، نرخ انتقال حرارت بالای فراهم می کند. به دلیل عدم استفاده از واشر هیچ گونه نشتی مشاهده نمی شود و هزینه کمتری دارند. هزینه تعمیر و نگهداری نیز به علت جنس مبدل ها (استیل ضد زنگ ۳۱۶L) و یک پارچه بودن و عدم استفاده از واشر که در اثر استعمال فرسوده می شود، به طور قابل ملاحظه ای کاهش یافته است.

۲- استریلیزاسیون فوق اشباع در مجتمع های فرایندی اغذیه

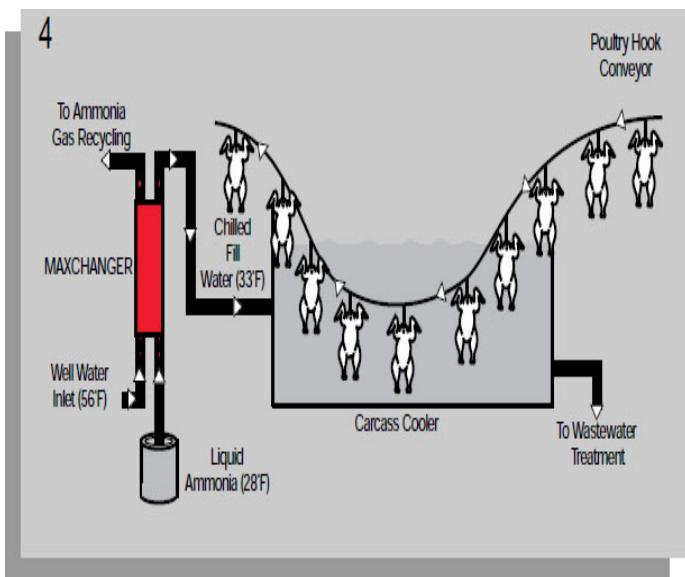
بخار و محصول میعان یافته از استریلیزگر در تاسیسات فرایندی اغذیه که نیاز به استریلیزاسیون فوق اشباع دارند، قبل از تصفیه نهایی بازچگالش و سرد می شود. واکنش سریع واحد MAXCHANGER همراه دمای بالا فوق اشباع، زمان ماند لازم برای فرایند و به دنبال آن زمان کلی چرخه را کاهش می دهد.

۳- گرمایش آب داغ در تاسیسات قسمت اغذیه

بازده بالا و هزینه نسبی کمتر واحدهای MAXCHANGER، این واحدها را به عنوان مبدل‌های حرارتی تامین آب گرم لحظه‌ای در دمای 190°F جهت شستشوی ظروف مطرح می‌کند. واکنش سریع، عملکرد بهینه و عملیات بدون نیاز به تعمیرات واحدهای تمام‌اچ‌جی خورده کاربرد این واحدها را در تاسیسات بخش اغذیه گسترشده کرده است. گرمایش آب در چرخه بسته‌ای که از میان یک کویل لوله‌ای پره‌دار برگشت داده می‌شود، از این جمله است.

۴- خنک سازی لاشه‌ها در مجتمع‌های فرایندی ماکیان

بعد از تمیز کردن بال و پر ماکیان، آن‌ها را به سمت خنک‌کن لاشه‌ها هدایت می‌کنند و در آنجا به کمک آب سرد 33°F جدا و شسته می‌شوند. کولر به طور پیوسته با آب تازه چاه که در دمای 56°F وارد یک MAXCHANGER شده و با آمونیاک مایع تا 33°F سرد می‌شود، پر می‌گردد. آمونیاک با دمای 28°F وارد MAXCHANGER شده و به سمت سیستم چرخشی خارج می‌شود. کولر مستمرآ پر و خالی می‌شود تا دمای تانک ثابت بماند و اطمینان از پاکی و تمیزی آب حاصل شود. این سیستم توسط متخصصان شرکت TRANTER PHE طراحی شده و اداره غذا و داروی آمریکا (USFDA) قبل از به کارگیری آن را تایید کرده است.

مراجع

- 1-<http://www.homepage.eng.psu.ac.th/chem/ram/Heating%20and%20cooling.pdf>
- 2- <http://www.gea-phe.com>
- 3- <http://www.westfalia-separator.com>
- 4- <http://www.gea-ecoflex.com>
- 5-<http://www.tuchenhagendairysystems.com>
- 6- <http://www.tranter.com>